

lomtól délre kb. 50 m-re fekvő lebontott ház kertjében található a szorosan illeszkedő faragott kövekből rakott, kb. 1 m belső átmérőjű kút, amely 50 éve még használatban volt. 2004. szeptember 22-i helyszíni szemlémen a telken fekvő egykori ház bontási anyagából több középkori kváder mellett egy építőanyagként odahurcolt gótikus szárkövet és egy római oltárkö (?) felső részének töredékét találtam meg. Ódor János Gáborral közösen tett későbbi kiszállásunkon a bontott anyagban nem találtunk újabb faragott köveket. Mivel a két kőtől tulajdonosa nem kívánt megválni, ezért lakóházában (Tempлом tér 19.) helyeztük őket védett helyre.

K. NÉMETH ANDRÁS

236. Maglód, Katona József utca 5.

(Pest megye) A

2004. március 29-én helyszíni szemlét végeztem az avar kori férfisir lelőhelyén. Az utca vonalával párhuzamos hosszanti téglalakú telek közepétől balra áll az elmúlt évben épült modern lakóház, amelynek alapterülete 115 m². Készítéséhez kb. 150 m²-es területen bolygatták meg a talajt. A 60 cm széles alapokat 90–100 cm mélyen ásták. A ház jobb oldali részén kb. 30 m² területet pince-szintre mélyítették, a férfisir leletei e mélyített terület-ről származnak. Sem a tulajdonos, sem vállalkozótársa, sem a jogi szakértő nem tudnak azokról a hiányzó leletekről, amelyek az eddigiek ismeretében biztosan hiányként kezelendők. Összegezve: a teljesen felépült ház és rendezett telek jelenleg nem alkalmas feltárássra. Az a tény azonban, hogy az eddig ismert leletek biztosan egy sírból származnak, továbbá, hogy a nagyobb területen történt ásás, mélyítés során más lelet nem került elő arra enged következtetni, hogy a maglói álcasos férfisir, hasonlóan a Duna-Tisza köze azonos vagy magasabb rangú férfisirjaihoz, szintén magányos temetkezés volt.

GARAM ÉVA

237. Magyarsarlós, Várhegy

(Baranya megye) B, Ró, Kö

2004. április 28-án a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatósága munkatársa, Lakatos Veronika kérésére helyszíni szemlét végeztünk az ismert régészeti lelőhelyen. Emberi földmunka-tevékenységeket és rombolást tapasztaltunk, melyet fényképen megörökítettünk. A plató ÉK-i részén egy gödör beásását, és annak szándékolt kibérlésére utaló téglahalmot találtunk. A hegy K-i oldalában markolókanalak nyomai tanúskodtak arról, hogy a Várhegy platójából oldalról már több méternyi területet elvittek, azaz anyagkinyerő helyként használják. A helyszínen három korszak cserepei találhatók meg: bronzkor, római kor, középkor.

Munkatársak: Kárpáti Gábor régész, Lakatos Veronika és Bodó János (DDNPI), Kraft János (Geológiai Szolgálat).

GÁBOR OLIVÉR

238. Mád, Bogár-dűlő

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) Ó, Kk, Kú

2004. április 27-én helyszíni szemlét végeztünk a község külterületén szakhatósági állásfoglalás kialakítása érdekében. Mád belterületétől délre, a Bogár-dűlőben, a Mádi-pataktól Ny-ra, egy kisebb É-D-i irányú dombháton, a Mádi-patakkal párhuzamosan haladó villamosvezeték 16. számú oszlopa mellett lelőhelyet találtunk. A környezetéből kiemelkedő, É-D-i irányú dombháton kb. 20×25 m-es kiterjedésű területen szóródtak igen kicsi sűrűséggel a régészeti leletek. Kiszámú kézzel formált, homokkal, apró kavicsal soványított, közepesen jól kiégett, szürkés, barnás színű őskori, apró oldal- és peremtöredék, egy késő középkori/kora újkori fültöredék. A leletek a miskolci Herman Ottó Múzeumba kerültek.

Munkatárs: Paszternák István.

JENEI ANITA

239. Mályinka, Dózsa György utca 6.

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U

2004 folyamán Kulcsár Zsigmond helytörténész, mályinkai lakos a HOM Régészeti Adattára egy feljegyzése segítségével beazonosította a Mályinka-Lőrinc Kulcsár Lajos pincéje elnevezésű, az őskori szakirodalomban ismert régészeti lelőhelyet, ahonnan leltárkönyvi feljegyzés szerint 1931-ben kerültek be leletek a múzeumba. A lelőhelyen pinceásáskor 5 m mélyen találtak egy csontvázat. A bal vállánál 3 edény feküdt egymásba téve mellékletként, melyek alapján a bükki kultúrához kötötték a temetkezést.¹² E lelőhelyről az elnevezésén kívül semmilyen dokumentum nem található a HOM Régészeti Adattárban. Ebből adódhat, hogy nem került be a Borsod-Abaúj-Zemplén megye regisztrált régészeti lelőhelyei közé. Az idősebb mályinkai lakosok és a „Lőrinc” Kulcsár család ma élő tagjai segítségével Kulcsár Zsigmond megállapította, hogy a sírlelet valamikor az 1910-es évek második felében kerülhetett elő. Az egykor nagyméretű udvaron belül állt szolgaházak, pincék ma már külön udvarokat képeznek. Ahol az ominózus pincét ásták, ma a Mályinka, Dózsa György utca 6. szám (hrs.: 453/1).

2004. október 6-án Kulcsár Zsigmond vezetésével helyszíni szemlét végeztünk a lelőhelyen. Megtekintettük, és térképen bejelöltük az udvart és az egykori pince feltételezhető helyét. Megállapítottuk, hogy a lelet egy igen markáns, és jelenleg sűrűn beépített domb meredeken leszakadó É-i falában került elő. A domb anyaga mésztufa, melyen állítólag csak vékony humuszréteg található. A környék sajnos annyira beépített, illetve növényzettel fedett, hogy település(ek)re utaló leleteket nem találtunk.

Munkatárs: Hajdú István.

CSENGERI PIROSKA

¹² HOM leltári szám: 53.125.1–2., 53.890.1.